Lietas Nr. C28314115
Lietas arhīva Nr. C-0439-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

2015. gada 24. novembrī

Balvu rajona tiesas tiesnesis A. Garais rakstveida procesā Balvos, Bērzpils ielā 7[a] izskatīja civillietu sabiedrības ar ierobežotu atbildību "A&A Logistic" maza apmēra prasībā pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Balterex" par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

20145. gada 27. jūlijā sabiedrība ar ierobežotu atbildību "A&A Logistic" (turpmāk- prasītājs) vērsusies Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā ar prasības pieteikumu maza apmēra prasībā par naudas piedziņu pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Balterex" (turpmāk- atbildētājs).

Prasības pieteikumā, kā apstākļus, kas pamato prasību norādīts: ka 2012. gada 26. septembrī starp prasītāju, kā izpildītāju un atbildētāju, kā pasūtītāju tika noslēgts Līgums Nr. TE-50 (turpmāk- Līgums). Saskaņā ar Līguma 1. punkta noteikumiem, Līgumā puses vienojas par kārtību, kādā izpildītājs uzņemas atbildību pret Valsts ieņēmumu dienestu par klienta muitas parādu, neatsvabinot to no viņa parāda, nosaka klienta tiesības un pienākumus galvojuma attiecībās, kā arī kārtību kādā izpildītājs noformē muitas procedūras (tranzīts, ievešanas un izvešanas kopsavilkuma deklarācija- ,,iepriekšējo deklarēšanu" un citas). Līguma 2.1.1. punktā noteikts, ka izpildītājs uzņemas atbildību par muitas procedūru noformēšanu muitā, pamatojoties uz klienta iesniegtajiem kravu pavaddokumentiem un rakstisku pieteikumu. Saskaņā ar Līguma 2.2.8. punkta noteikumiem, pasūtītājs apņemas samaksāt izpildītājam atlīdzību par sniegtajiem pakalpojumiem ar pārskaitījumu, skaidrā naudā vai ar karti, izmantojot pos terminālu, saskaņā ar tarifu cenrādi, kas ir noslēgtā Līguma neatņemama sastāvdaļa.

Izpildītājs pilnīgi izpildījis savas saistības un līdz 20.07.2015, netika saņemtas pretenzijas no klienta puses par izpildītāja izpildīto darba kvalitāti. Pamatojoties uz Līguma 2.2.8. punkta noteikumiem izpildītājs par kvalitatīvi paveikto darbu laika posmā no 29.10.2014 līdz 22.05.2015 ir izrakstījis pasūtītājam sekojošus rēķinus: 29.10.2014 rēķins Nr. ES0960; 31.10.2014 rēķins Nr. ES1001; 06.11.2014 rēķins Nr. RU0778; 07.11.2014 rēķins Nr. RU0794; 12.11.2014 rēķins Nr. ES1025; 19.11.2014 rēķins Nr. RU0803; 24.11.2014 rēķins Nr. ES1069, RU0827; 25.11.2014 rēķins Nr. RU0831; 30.11.2014 rēķins Nr. ES1111; rēķins Nr. RU0884; 15.12.2014 rēķins Nr. RU0900; 18.12.2014 rēķins Nr. RU0918; rēķins Nr. ES1208; 14.01.2014 rēķins Nr. RU0006; 26.01.2015 rēķins Nr. RU0031; 28.01.2015 rēķins Nr. ES00037.

Pretēji Līguma 2.2.8. punkta noteikumiem un pamatojoties uz izrakstītiem rēķiniem, atbildētājs laicīgi, līdz 20.07.2015, neatmaksāja prasītājam naudas summu par paveikto darbu 1355,24 EUR.

Līguma 3.4. punktā ir noteikts, ka par jebkuru šajā Līgumā noteikto maksājumu kavējumu vainīgā puse maksā otrai pusei līgumsodu 0,5% apmērā no nokavētās summas, par katru kavējuma dienu. Pamatojoties uz minēto Līguma punktu prasītājs ir aprēķinājis līgumsodu uz 20.07.2015, kas sastāda 1540,63 EUR. Saskaņā ar Civillikuma 1716. panta trešo daļu līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laika (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra. Ievērojot Civillikuma 1716. pantā noteikto prasītājs no atbildētāja pieprasa līgumsodu 10 procentu apmērā no pamatparāda, kas sastāda 135,53 EUR.

Civillikuma 1765. pantā ir noteikts, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai, darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā. Sakarā ar to, ka atbildētājs savas saistības nav nokārtojis, prasītājam ir tiesības aprēķināt likumiskus procentus 6% gadā, kas uz brīdinājuma sastādīšanas dienu kopā sastāda 180,30 EUR.

2015. gada 25. maijā prasītājs nosūtījis brīdinājumu atbildētājam, brīdinot, ka parāda nesamaksāšanas gadījumā prasītājs būs spiests vērsties tiesā ar prasības pieteikumu par parāda piedziņu. Parāda summa netika samaksāta, kā arī nekādi iebildumi pēc brīdinājuma saņemšanas no atbildētāja puses par brīdinājumu netika saņemti. Uz 2015. gada 13. jūliju kopējais atbildētāja parāds prasītājam sastāda: pamatparāds par sniegtajiem pakalpojumiem 1355,24 EUR, līgumsods uz pieteikuma sastādīšanas dienu, tas ir, 2015. gada 20. jūliju 135,53 EUR un likumiskie procenti uz pieteikuma sastādīšanas dienu, tas ir, 2015. gada 20. jūliju 180,30 EUR, kopā 1671,07 EUR.

Prasītājs norādījis, ka veicis apmaksu zvērināta advokāta Artura Lielgalvja piestādītajam rēķinam Nr. 011-AL-C par juridisko konsultāciju, prasības pieteikuma sastādīšanu, pārstāvību tiesā lietā ar atbildētāju, par kopējo summu 250 EUR.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 1., 24., 26., 33. pantu, 34. panta pirmās daļas 1. punkta a) apakšpunktu, 39. pantu, 41. panta pirmo daļu, 44. panta pirmo daļu, 195., 250.[19], 250.[20] pantu, Civillikuma 1., 1587., 1589. pantu, 1652. panta 3. punktu, 1716., 1717., 1759., 1765., 1779., 1828. pantu: prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja prasītāja labā parādu 1671,07 EUR, kas sastāv no pamatparāda 1355,24 EUR, līgumsoda 135,53 EUR, likumiskajiem procentiem 180,30 EUR, noteikt prasītāja tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos procentus- 6% no simta gadā no galvenā parāda līdz sprieduma izpildei un visus ar tiesāšanos saistītos izdevumus, tanī skaitā zvērināta advokāta Artura Lielgalvja piestādītu un apmaksātu rēķinu par kopējo summu 250 EUR.

Prasītājs norāda, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Ar Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas tiesneses 2015. gada 31. jūlija lēmumu sabiedrības ar ierobežotu atbildību "A&A Logistic" maza apmēra prasība pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Balterex" par naudas piedziņu tika pieņemta un ierosināta civillieta, noteikts termiņš paskaidrojumu sniegšanai (l.l. 3). Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[2 1] pantu, 2015. gada 3. augustā prasības pieteikums un procesuālās tiesības nosūtītas atbildētājam, noteikts termiņš paskaidrojumu sniegšanai (l.l. 43).

Saskaņā ar Rīgas apgabaltiesas priekšsēdētājas rezolūciju un Civilprocesa likuma 32.[1] pantu civillieta Nr. C28314115 sabiedrība ar ierobežotu atbildību "A&A Logistic" maza apmēra prasībā pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Balterex" par naudas piedziņu nodota izskatīšanai Balvu rajona tiesai.

Atbildētājs paskaidrojumus par iesniegto prasību nav sniedzis, nav cēlis iebildumus vai pretprasību pret prasību, nav lūdzis lietas izskatīšanu tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma 250.[25] panta pirmā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Ar 2015. gada 14. oktobra lēmumu Balvu rajona tiesas tiesnesis A. Garais pieņēma lietvedībā civillietu Nr. C28314115 sabiedrība ar ierobežotu atbildību "A&A Logistic" maza apmēra prasībā pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Balterex" par naudas piedziņu, civillietas izskatīšana nolikta rakstveida procesā 2015. gada 24. novembrī. 2015. gada 15. oktobrī lēmuma kopija un paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā nosūtīts pusēm.

Motīvu daļa

Novērtējusi visus lietas materiālus kopumā, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un ir apmierināma prasītāja norādītajā apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93. panta pirmo daļu, katrai pusei ir jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā atsaucas kā uz savu prasījumu un iebildumu pamatojumu. Prasītājam jāpierāda sava prasība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

No lietas materiālos esošā 2012. gada 26. septembra Līguma Nr. TE-50 redzams, ka starp pusēm nodibinātas saistību tiesiskās attiecības. Saskaņā ar noslēgtā Līguma noteikumiem puses vienojās par kārtību, kādā prasītājs uzņemas atbildību pret Valsts ieņēmumu dienestu par klienta muitas parādu, neatsvabinot to no viņa parāda, nosaka atbildētāja tiesības un pienākumus galvojuma attiecībās, kā arī kārtību kādā prasītājs noformē muitas procedūras (tranzīts, ievešanas un izvešanas kopsavilkuma deklarācija- „iepriekšējo deklarēšanu" un citām). Atbildētājs saskaņā ar Līguma 2.2.8. punktā noteikto apņēmās samaksāt prasītājam atlīdzību par sniegtajiem pakalpojumiem ar pārskaitījumu, skaidrā naudā vai ar karti, izmantojot pos terminālu, saskaņā ar tarifu cenrādi, kas ir noslēgtā Līguma neatņemama sastāvdaļa un 3.2. punktā noteikts, ka atbildētājs apmaksā piestādīto rēķinu piecu bankas darba dienu laikā no rēķina saņemšanas brīža pa faksu vai pa e-pastu, veicot bezskaidras naudas norēķinus prasītāja norādītajā bankas kontā vai skaidrā naudā muitas noliktavas kasē vai ar maksājuma karti (l.l. 14-16).

Civillikuma 1587. pants nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Tiesa konstatē, ka ar lietā esošajiem rēķiniem prasītājs pierādījis, ka sniedzis atbildētājam pakalpojumu- tranzīta noformēšana, galvojuma izmantošana (l.l. 18-33), bet atbildētājs nav pildījis saistības, tas ir veicis piestādīto rēķinu apmaksu, par kopējo summu 1355,24 EUR.

Saskaņā ar Civillikuma 1652. panta pirmās daļas 3.punktu nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad palaists garām termiņš, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas. Savukārt Civillikuma 1828. pants nosaka, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu.

Saskaņā ar līguma 3.2. punktā noteikts, ka atbildētājs apmaksā piestādīto rēķinu piecu bankas darba dienu laikā no rēķina saņemšanas brīža pa faksu vai pa e-pastu, veicot bezskaidras naudas norēķinus prasītāja norādītajā bankas kontā vai skaidrā naudā muitas noliktavas kasē vai ar maksājuma karti.

Tā kā lietā atbildētājs paskaidrojumus nav sniedzis, tiesa atzīst, ka lietā nav strīds par to, ka uz prasības pieteikuma iesniegšanas dienu atbildētājs bija parādā prasītājam pamatparādu par neapmaksātiem rēķiniem, kopā 1355,24 EUR. Tiesai nav pamata apšaubīt, ka atbildētājs pakalpojumus nebūtu saņēmis vai saņēmis daļēji. Vienlaicīgi jāatzīst, ka lietā nepastāv strīds par sniegtā pakalpojuma kvalitāti, jo arī šādus iebildumus atbildētājs nav izteicis.

Saskaņā ar Civillikuma 1838. pantu, faktu, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus, ka ir izpildījis savas saistības pret prasītāju un veicis rēķinu samaksu.

Saskaņā ar Civillikuma 1590. pantu, katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu, tādējādi atzīstams, ka prasītājam ir pamats prasīt no atbildētāja neapmaksāto rēķinu parādu par kopējo summu 1355,24 EUR. Tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja veiktos aprēķinus, jo arī atbildētājs to nav darījis.

Prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja līgumsodu 135,53 EUR.

Civillikuma 1716. pants nosaka, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (terminā). Līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (terminā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra. Saskaņā ar Civillikuma 1717. pantu līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījuma praksei.

Līguma 3.4. punktā ir noteikts, ka par jebkuru šajā Līgumā noteikto maksājumu kavējumu vainīgā puse maksā otrai pusei līgumsodu 0,5% apmērā no nokavētās summas, par katru kavējuma dienu. Pamatojoties uz minēto Līguma punktu prasītājs aprēķināja līgumsodu uz 20.07.2015- 1540,63 EUR. Ievērojot Civillikuma 1716. pantā noteikto prasītājs no atbildētāja pieprasa līgumsodu 10 procentu apmērā no pamatparāda, kas sastāda 135,53 EUR (l.l. 10).

Atbildētāja pieļautie saistību pārkāpumi- maksājuma saistību termiņu nokavēšana ir radījusi prasītājas tiesības uz līgumsoda saņemšanu.

Izvērtējot līgumsoda apmēru, tiesa ņem vērā, ka atbildētājs nav likumā noteiktajā kārtībā apstrīdējis ne pušu starpā noslēgto līgumu, ne līgumsoda aprēķināšanas kārtību, līdz ar to tiesa atzīst, ka prasītāja tiesības prasīt no atbildētāja līgumsodu atbilst noslēgtā Līguma nosacījumiem.

Juridiskajā literatūrā pausts viedoklis, ka līgumsods ir civiltiesību institūts ar divējādu dabu. No vienas puses, tas ir saistības pastiprinājums un iedarbojas kā nelabvēlīgu seku draudi, kamēr saistība vēl nav pārkāpta. No otras puses, līgumsods kļūst par atbildības izpausmi, neizdevīgām mantiskām sekām tad, ja pastiprinājums izrādījies nepietiekams, lai atturētu parādnieku no saistības pārkāpuma (Latvijas Republikas Civillikuma komentāri: Ceturtā daļa. Saistību tiesības. Autoru kolektīvs prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. - Rīga: Mans īpašums, 1998, 223. lpp.).

Ņemot vērā līgumsoda kā saistību pastiprināšanas līdzekļa dabu un Civillikuma 1716. pantu, tiesa secinās, ka vienīgais nepieciešamais priekšnosacījums līgumsoda piemērošanai ir uzņemto saistību neizpilde vai nepienācīga izpilde.

Konkrētajā gadījumā līgumsods ir samērīgs gan attiecībā pret pamatparāda summu, gan attiecībā pret ilgstošo parādsaistību nekārtošanu.

Atbildētājs nav tiesai sniedzis paskaidrojumu, kā arī nav izteicis iebildumus attiecībā uz prasītāja norādīto līgumsodu, līdz ar to tiesa atzīst, ka tai nav pamata pārskatīt pieprasītā līgumsoda apmēru, jo tas nav atzīstams par pārmērīgu vai nesamērīgu, tā kā atbildētājs ir pieļāvis nokavējumu un nav pildījis ar Līgumu uzņemtās saistības.

Šādos apstākļos pierādītas prasītājas tiesības prasīt no atbildētāja līgumsodu, līdz ar to no atbildētāja prasītāja labā piedzenams līgumsods 135,53 EUR.

Prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja likumiskos procentus 180,30 EUR.

Civillikuma 1756. pants nosaka, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai likumu. Civillikuma 1759. panta 1.punkts nosaka, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktās norunas, uz likuma pamata par katra parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par

sevi būtu bezprocentīgs, šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem. Civillikuma 1765. panta pirmā daļa nosaka, ka gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā, minētā panta ceturtā daļa nosaka, ka procenti aprēķināmi tikai no paša kapitāla. Prasītājs uz 2015. gada 20. jūliju aprēķinājis atbildētājam likumiskos procentus, kas atbilstoši Civillikuma 1765. pantam ir 6% gadā un sastāda 180,30 EUR (l.l. 7; 11). Tiesa atzīst, ka atbilstoši iepriekš minēto normu noteikumiem prasītājam ir tiesības prasīt no atbildētāja likumisko nokavējuma procentu piedziņu, līdz ar to no atbildētāja prasītāja labā piedzenami likumiskie procenti 180,30 EUR uz 2015. gada 20. jūliju.

2015. gada 25. maijā prasītājs nosūtījis brīdinājumu atbildētājam, brīdinot, ka parāda nesamaksāšanas gadījumā prasītājs būs spiests vērsties tiesā ar prasības pieteikumu par parāda piedziņu (l.l. 34-37).

Līdz lietas izskatīšanas dienai parāds prasītājam no atbildētāja puses nav samaksāts.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses atlīdzināt visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Tādējādi prasītāja labā no atbildētāja piedzenami tiesas izdevumi, tai skaitā valsts nodeva par prasības celšanu tiesā 250,66 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5 EUR. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44. panta pirmās daļas 1. punkta a) apakšpunktu un šī paša panta otro daļu, no atbildētāja piedzenami ar lietas vešanu saistītie izdevumi, tas ir, izdevumi par advokāta sniegtajiem pakalpojumiem. Kā redzams no lietas materiāliem to apmērs sastāda 250 EUR (l.l. 38-41).

Civilprocesa likuma 195. pants nosaka, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru. Saskaņā ar Civillikuma 1765. pantu, likumiskie kavējuma procenti ir 6 % (seši procenti) gadā.

Ņemot vērā augstāk minēto, tiesa uzskata, ka prasītājam ir tiesības par laiku no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma pilnīgai izpildei, atbilstoši Civillikuma 1753., 1762. pantu nosacījumiem, saņemt likumiskus procentus- seši procenti no simta gadā no nesamaksātās pamatparāda summas, bet ne vairāk par pamatparāda apmēru.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu, atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei- desmit dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{27} panta pirmās daļas noteikumiem tiesas spriedums lietās par maza apmēra prasībām stājas spēkā šā likuma 203. panta noteiktajā kārtībā. Saskaņā ar šī likuma otrās daļas noteikumiem spriedumu par maza apmēra prasību lietas dalībnieki var pārsūdzēt apelācijas kārtībā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz iepriekš teikto un saskaņā ar Civillikuma 1587., 1652., 1716., 1717., 1756., 1759., 1765., 1828. pantu, Civilprocesa likuma 41., 189.-193., 195., 204.^{1}, 250.^{25}, 250.^{27}, 450. pantu, tiesa

n o s p r i e d a

piedzīt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību „BALTEREX", reģistrācijas Nr. 40003296299, sabiedrības ar ierobežotu atbildību „A&A LOGISTIC", reģistrācijas Nr. 40103438195, labā parādu par neapmaksātajiem rēķiniem- 1355,24 EUR, līgumsodu 135,53 EUR un likumiskos procentus 180,30 EUR, kā arī samaksāto valsts nodevu par prasības pieteikumu 250,66 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5 EUR un ar lietas vešanu saistītos izdevumus par advokāta pakalpojumiem 250 EUR, kopā 2176,73 EUR (divi tūkstoši viens simts septiņdesmit seši *euro* un 73 centi).

Noteikt prasītāja- sabiedrības ar ierobežotu atbildību „A&A LOGISTIC", reģistrācijas Nr. 40103438195 tiesības saņemt likumiskos procentus- 6% (seši procenti) gadā no nesamaksātās pamatparāda summas 1355,24 EUR (viens tūkstotis trīs simti piecdesmit pieci *euro* un 24 centi) par laika posmu no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei, bet ne vairāk par pamatparāda apmēru.

Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma labprātīgai izpildei- desmit dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesai 20 dienu laikā, iesniedzot apelācijas sūdzību Balvu rajona tiesā.

Tiesnesis A. Garais